

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — Niedziela druga po Zielonych świątkach, dnia 9. Czerwca 1844.

Religia. Ewangelia u Łukasza świętego
w Rozdz. XVI. w. 16 — 25.

„Onego czasu mówił Jezus Uczniom swoim tę powieść. Człowiek niektóry sprawił wieczerzę wielką, i wezwał wielu. I posłał sługę swego w godzinę wieczerzy, aby powiedział zaproszonym, żeby przyszli, boć już wszystko gotowe. I poczęli się wszyscy spółecznie wymawiać. Pierwszy rzekł mu: Kupiłem wieś, i mam potrzebę wynieść, i oglądać ją. Proszę cię, miéy mnie za wymówionego. A drugi rzekł: kupiłem pięć iarzm wołów, a idę ie spróbować. Proszę cię, miéy mię za wymówionego. A inny rzekł: żonę pojąłem, i przeto nie mogę przyiść. A wróciwszy się sługa, oznaymił to Panu swojemu. Tedy się gospodarz rozgniewawszy, rzekł słudze swemu: wynidź rychło na ulice i uliczki miasta, a ubogie i ułomne, i ślepe i chrome, wprowadź tu. I rzekł sługa: Panie! stało się, iakoż rozkazał; lecz ieszcze jest miesce. I rzekł Pan słudze: wynidź na drogi, i między opłotki, a przymuś wnieść, aby dom mój był napelniony.

„A powiadam wam, że żaden z onych mężów, którzy byli zaproszeni, nie skosztuje wieczerzy moiéy.“

Wytłómaczenie i nauka.

Stało się, że gdy Zbawiciel wszedł był do domu iednego przedniejszego Faryzeusza w Szabat iesć chleb, a oni go podstrzegali, wszczęła się mowa o godach, i Jezus rzekł temu, który go wezwał: gdy sprawuiesz obiad albo wieczerzą, nie wzywajże przyiaciół twoich, ani braci twéy, ani krewnych, ani sąsiad bogatych, żeby cię snadź i oni zaś nie wezwali i nie stałać się nagroda. Ale gdy sprawuiesz ucztę, wzwóże ubogich, ułomnych, chromych i ślepych; a będziesz błogosławionym, żeć nie mogą oddać; albowiemci będzie oddano w zmartwychwstanie sprawiedliwych. To usłyszawszy niektóry z społu siedzących, rzekł mu: „błogosławiony, który będzie iadł chleb w królestwie Bożém.“ Na to powiedział Pan Jezus dzisieyszą przypowieść, którój znaczenie następujące:

Ten, co sprawił wieczerzą, iest Bóg, a zaproszenie, iest to powołanie do wiary Chrystusowéy, do królestwa niebieskiego. Nayprzód zaproszeni są Żydzi, bo oni byli iakoby przyiaciele i znaiomi owego gospodarza, i oni mieli naypierzwi ko-

rzystać z Ewangelii świętęj. Że zaś znaczniejsi z nich wzgardzili zaproszeniem, nie poszli za głosem Zbawiciela, tedy powołani zostali z ulic i uliczek miasta, ubogie i chrome, ślepe i ułomne, ludzie prości i nieumiejętni, i ci stanowili piérwiastkowy kościół, i do liczby tych należeli i uczniowie pańscy. Onym opowiadał Iezus Chrystus Ewanielią świętą, i oni téż chętnie szli za głosem Iego. Ale, że ieszcze było miejsce na owęj wieczerzy, że nie dla samych tylko Żydów była nauka Zbawiciela, z których i tak mała tylko liczba ią przyięła, wezwano więc i tych, co byli na drogach i między opłotkami, to iest inne narody w grubém pogrążone pogaństwem, nie należące dotąd do wybranego ludu Bożego, i ci nieiako zmuszeni byđź mieli do wniścia na ową wieczerzę, oczywistością prawdy Ewangelii świętęj pociągniętymi byđź mieli do iey przyięcia.

Powiedziawszy to Pan Iezus, zawołał: a powiadam wam, że żaden z onych mężów, którzy byli zaproszeni, nie skożtunie wieczerzy moięj.

W tych słowach, kochani bracia, i dla nas zamyka się nauka, a to ta, że ieżeli nie będziemy ieść chleba w królestwie Bożém, ieżeli nie będziemy zbawieni, to z naszey własnéj stanie się winy. Iak owych Żydów, tak i nas powołał Pan Bóg do królestwa niebieskiego; a że oni nie dostali się do niego, bo nie przyięli wezwania, tak i my się nie dostaniemy, iak skoro im podobnymi będziemy. A my, odzywacie się, przyięliśmy wezwanie, iesteśmy członkami kościoła Chrystusowego, więc możemy się spodziewać, że będziemy mieli udział w tęg niebieskięj wieczerzy. Prawda to wszystko! ale i przyięcie wezwania nie zapewni nam ieszcze używania wiecznych

godów, ieżeli nam zbywać będzie na szacie godowęj. Bo posłuchaymy, co Pan Iezus dalęj powiedział: ieżeli kto idzie do mnie, a nie ma w nienawiści oycy swego i matki, i żony i dzieci, i braci i sióstr, ieszcze téż i duszy swoięj, nie może byđź uczniem moim. A kto nie nosi krzyża swego, a idzie za mną, nie może byđź uczniem moim; to iest: ieżeli kto przyjmuie wezwanie, chce zostać uczniem moim, chrześcianinem, chce byđź zbawiony, ten musi nadewszystko miłować Boga, a nawet życie położyć w sprawie Boga, gdy tego potrzeba wymagać będzie; bo kto bardzięj przywiązany iest do oycy, matki i tam dalęj, aniżeli do Iezusa; kto bardzięj miłuię świat, aniżeli Boga; ten nie może byđź uczniem Zbawiciela; na co bówiem przyda się imię, gdy mu życie odpowiadać nie będzie? Potém: gdy na kogo przypadną rozmaite dolegliwości, rozmaite krzyżyki, a nie znosi ich cierpliwie dla miłości Boga, a przez to nie naśladuię Chrystusa, który dla wszystkich stał się wzorem cierpliwości, to i ten nie może o sobie powiedzieć, że iest uczniem, to iest prawdziwym uczniem Iezusa. A kto nie iest uczniem Iezusa w całęj szczerości serca, iakże się może spodziewać, że z Nim wiecznie królować będzie? Nie przestawaymyż tedy, kochani Bracia, na samém imieniu chrześcianina! nie myślmy, że iesteśmy ochrzczeni, więc będziemy i zbawieni; nie! Na chrzcie świętym przyięliśmy wezwanie do wieczerzy niebieskięj, a iako tacy zostaliśmy oczyszczeni z wszelkiego grzechu, odebraliśmy szatę niewinności. Tę szatę niewinności mamy zachować na owe gody. A to, żyjąc wśród świata, nie iest tak rzecz łatwa! trzeba więc bardzo się mieć na baczności i w ciągłęj niemal walce

zostawać ze światem; aby, gdy nadejdzie godzina wieczery niebieskiej, mogliśmy ię kosztować. Królestwo niebieskie gwałt cierpi i gwałtownicy porywają ię; gwałt tedy sobie zadawać należy, abyśmy się nie dali oderwać znikomościom światowym od tego dzieła, do którego nas Pan Bóg powołał, od pracy na żywot wieczny.

Co winni czynić rodzice, gdy z pod ich oka dzieci na świat wychodzą?

Historja święta w księdze drugiej Machabejskiej, w rozdziale drugim, wspomina, że gdy po zdobyciu Ierozolimy przez Nabuchodonozora Żydzi mieli bydź zaprowadzeni do Babilonu, Prorok Ieremiasz starał się ich uzbroić wielu przestrogami zbawiennymi przeciw pochopom, iakieby im nastroczyć się mogły do odstąpienia służby Bożej i zgubienia się w tym bałwochwalczym kraiu. I dał im zakon, mówi Pismo święte, aby nie zapominali przykazania pańskiego, a iżby nie wykroczyli umysłem, widząc bałwany złote i srebrne, i ochędóstwa ich. I inne takowe rzeczy mówiąc, napominał, aby zakonu niepuszczali z umysłu swego.

Co Prorok Ieremiasz uczynił w owém zdarzeniu względem nieszczęśliwych współbraci swoich, to samo rodzice czynić powinni względem dzieci swoich, gdy ię z domu swego, rz pod oka i dozoru, do obcych wydalają ludzi; mają im dać zakon, aby nie zapominały przykazania pańskiego; i nie gorszyły się, widząc złe sprawy ludzkie. Zeby zaś byli pewni swego, zawczasu zakon pański, wiarę świętą i z nię wypływające obowiązki, winni wpaiać w młodocianne a niewinne serca ich, a własnym przykładem utwierdzać nauki swoje. Do

czego, iezeli, co na nieszczęście nie rzadko się zdarza, nie są usposobieni, niechay niewstrzymują dzieci swoich z błachych pobudek od szkoły i kościoła, ale ich napędzają, aby tam nauczyły się zakonu, aby nie zapominały przykazania pańskiego.

Gospodarstwo leśne.

O chodowaniu lasów przez sadzenie.

(Dalszy ciąg.)

Założenie szkółki dla buczyny, iaworu i iesionu.

Ponieważ tych gatunków drzew zwykle nigdy nie chodujemy w czystych lasach, ale w pomieszaniu z innem drzewem górnorostłem, przeto dosyć iest, gdy na szkółkę ich przeznaczymy miejsce kilku pretów kwadratowych; w pierwszych latach chodzimy około zasięwu, iak w szkółce żołądzi. Nie iednakowey atoli ilości nasienia potrzeba i nie równo się ziemią pokrywa, i tak na mordze pruskłey potrzeba cztery szefle nasienia iaworowego, półtora bukwy, półtrzecia żołądzi; pokrywając ię ziemią, iednę czwartą do półtora cala.

Dodać tu muszę, że bukwa wysiana na wiosnę leży w ziemi rok cały i dopiero na przyszłą wiosnę wschodzi; wysiana zaś w iesieni, wypuszcza iuż w wiosnie następny. Pora i sposób przesadzania buczyny iest taki, iakiśmy przy sadzeniu dębiny podali.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Rozmałości.

Kto się o mądrość stara, lecz iéy nie używa,
Iest rólNIK, który orze, a zapomni żniwa.

Kto dla siebie samego chce zbierać dostatki,
Kto nie żyje dla żony, dla oycy i matki,
Kto się spólnie nie cieszy, przed bliźnimi kryje;
Ten iak wrona ubogo i kradzieżą żyje.

Iak węgla, czarnéy duszy chroń się w każ-
déy doli,
Spali cię, gdy się zarzy, gdy zimny osmoli.

Pochlebca gdy ci mówi, iest to korne ia-
gnie,
Co iako wilk na stronie rozedrzcć cię pra-
gnie.

Iako wiatr życie nasze i wszystko przemienie,
Boleść i radość, słodycz i gorzkość upłynie.
Lecz krzywda gnębiciela, ta wiecznie żyć
będzie,

Nasza boleść przemienie, za nim póydzie
wszędzie.

Elementarz polski.

W tym roku wyszedł u Ernesta Günthera w Lesznie i Gnieźnie: Elementarz polski dla katolickich szkół wiejskich i miejskich w Wielkiem Księstwie Poznańskim, wypracowany przez pana X. F. A. E. Łukaszewskiego, Nauczyciela elementarnego, a z strony duchownéy potwierdzony przez Administratora generalnego archidiecezyi poznańskiéy, X. S. Gaierowicza. Zwracając uwagę Dozorów szkólnych na to dziełko, którego część piérwszą mam przed sobą, wynurzam z przekonania moie życzenie, aby, w mieysce dawnéy Nauki czytania, wspomniony Elementarz, iako rzecz od dawna upragnioną, po szkółkach zaprowadzić nie omieszkały, bo iest prawdziwie polski i katolicki.

X. B.

Niech mi się godzi zwrócić uwagę tych Szanownych Duchownych, w których parafiach święty sakrament Bierzmowania ma być udzielanym, na wysłż u mnie książeczkę:

Krótka nauka o Sakramencie Bierzmowania wraz z Modlitwami przed i po przyjęciu Sakramentu tego, z polecenia Najprzewielebniejszego Arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego, JXiędza Marcina Dunina, Legatı nati, Kawalera orderu Czerwonego orla i t. d. ułożona.

Cena iednego eksemplarza 1½ sgr., czyli 9 gr. pol. 100 eksemplarzy za 3 tal. 10 sgr., czyli 20 złp.

Dostać iéy także można i w niemieckim ięzyku.

Leszno, w miesiącu Lipcu 1844.

ERNEST GÜNTHER.

SZKOŁKA NIEDZIELNA wychodzi, co tydzień pół arkusza, za umiarkowaną ceną rocznie stp. 4 półrocznie stp. 2. Wszystkie królewskie urzędy pocztowe i księgarnie przyjmują przedpłatę, i dostawiają Szkołkę co tydzień, bez podwyższenia ceny, Abonentom.

Nakładem i drukiem Ernesta Günthera w Lesznie. — (Redaktor: X. T. Borowicz.)